NUM: 88.

GAZETA WARSZAWSKA

w SOBOTĘ DNIA 2. LISTOPADA ROKU 1776.

Z Warſzawy d. 2. Liſtopada.

Zakończonego ſzczęśliwie (przy Uroczyſtym ſpiewaniu *Te DEUM laudamus* przez Jmci Xiędza *Okęckiego* Biſkupa *Chełm:* Koadiutora *Poznań:* w tuteyſzey Kollegiackiey Bazylice o godzinie 8. wieczorney) w przeſzły czwartek Walnego Skonfederowanego Seymu, dni oſtatnie, dały nam Kommiſſarzow *Rady Nieuſtaiącey* (o których niżey) i Marſzałka teyże *Nayiwyżſzey Magiſtratury* Jmci Pana *Twardowſkiego* przeſzłego Woiewodę *Kaliſkiego*; a Sekretarza Jmci Xiędza *Sierakowſkiego* Piſarza W. Koronnego. W tychże czaſiech nominowani ſą od Krola Jmci Kommiſſarze Skarbowi, tak Koronni, iako y *Litewſcy*, niżey także wyrażeni. Oſtatnią tegoż Seymu Seſſyą, Nayiaśnieyſzy Pan, godnym Sprawiedliwych Monarchow zakończył dziełem, gdy znakomitego w Oyczyźnie Naſzey Męża Jmci Pana *Mokronoskiego* Seymu Skonfederowanego Marſzałka wyliczy-

wſzy iak wielkie zaſługi, tak większą ieſzcze przez nieſzukanie ſłuſzney nawet nagrody przez tyle upłynionych lat ſkromność; przyzwał go do Tronu, y Order *Orła Białego*, w przytomności zgromadzoney Rzeczypoſpolitey Sam ſwą ręką nań włożył. Ta tak Uroczyſta cnoty y zaſług Nagroda, czy barziey zdobi biorącego Obywatela, czy też daiącego Krola? wiekopomne czaſy będą ſądziły.

KONSYLIARZE RADY NIEUSTAIĄCEY.

Z Dawney Rady JX *Młodzieiowſki* Kancl: W. Kor: Xże *Maſſalſki* Biſk: *Wileńſki*, Xże *Sułkowſki* Woiew: Kalis: *Rzewuſki* Marſz: Nadw: Kor: *Soſnowſki* Het: Pol: Lit: *Szydłoſki* Kaſzt: Zarn: *Twardowſki* Marſzałek Rady Nieuſtaiącey, *Kicki* Koniu: Kor: *Dziekońſki* Straż: Pol: Lit: *Gadomſki* Podk: Soch: *Rogalińſki* Star: Nakiel: *Szczytt* Kaſztelanic Inflant:

Nowo Obrani. Z Mało-Pol: Z Senatu. Xże Primas, *Mniſzech* Kaſzt: Krakow: *Łącki* Kaſzt: Sand: Xże *Ponińſki*, Podſk: Nad: Koron: *Z Wielkopolſkiey.* Xże *Poniatowſki* Bis: Płoc: Koadj: Krak: *Walicki* Woiew: Raw: *Lipſki* Kaſzt: Łeczyc: *Alexandrowicz* Kaſzt: Wis: *Z Litwy.* *Ogińſki* Woiew: Troc: *Sołłohub* Woiew: Witeb: *Giełłgud* Kaſzt- Zmudz: *Prozor* Kaſzt: Witeb: *Z Stanu Rycerſkiego. Z Małopolſkiey.* Xże *Czartoryſki* Gen: Ziem Podol: *Grocholſki* Miecz: Kor: *Olizar* Stol: Kor: *Małachowſki* Staro: Sandec: *Z Wielkopolſkiey. Gurowſki* Pódk: Gnież: *Oſtrowſki* Podk: Nurs: *Miaſkowski* Star: Gnieźń: *Kwilecki* Kaſztelanic Łędz: *Z Litwy. Scypion* Podſt: Lit: *Plater* Star: Inflant: *Sołłohub* Staro: Eyſzys: *Morykoni* Pos: Wiłk:

Kommiſſarze Skarbowi.

Koronni. *Dzierzbicki* Woiew: Łęcz: *Przebendowski* Woie: Pomor: *Hryniewicki* Kaſzt: Kamien: *Sumiński* Staro: Bobro: *Rzeſzotarski* Sędź: Ziem: Raw: *Piwnicki* Miecz: Ziem: Pruſk: *Walewski* Szamb: J. K. Mći *Łoyko* Szam: J. K. Mci. *Sobolewski* Szamb: J. K. Mci,

Litewſcy. *Tyſzkiewicz* Kaſz: Mściſł: *Billewicż* Ciwun Eyragolſki, *Zaba* Podk: Wileń: *Romer* Podkom: Trock: *Jeleński* Podko: Mozyr: *Bułharyn* Piſ: Ziem: Wołkow: *Rukiewicz* Podſtar: Grodz: *Stypałkowski* Pis: Grodz: Lidz:

Po dobrowolnym uſtąpieniu Piſarſtwa Dekretowego W. X. *Litt*: przez Jmci Pana Gedeona *Jeleńſkiego* Staroſtę Sądowego *Mozyrſkiego*, na tenże Urząd z ſzczodrobliwey

Łaski J. K. Mci P. N. Miłł: konferowany Przywiley, iuż iest zapieczętowany na osobę Jmci Pana Jana *Jeleńskiego*, Sędziego Ziemskiego *Mozyrskiego*. Odbyte zaś chwalebnie przez dwadzieścia cztyry lata, na tymże Urzędzie Pisarskim w Sądach Assessorskich *Litewskich* pomienionego Jmci Pana Starosty *Mozyrskiego* tak długie dla dobra pospolitego prace y zasługi, z sprawiedliwych J. K. Mci względow, zostały ozdobione Orderem S. *Stanisława*.

Reszta Konstytucyi pod tytułem: USTAWA PODATKU Xięstwu Litewskiemu.

„ Kiedyby zaś Debitorowie w długach przez się zaciągnionych, oddawali wiecznością Dobra Kredytorom, od takowey summy gasnącey uprocentowaney kapitałow naturze, a tym samym przestaiącey być procentowaną, Dochod do Skarbu publicznego nie ma być płacony. Kapitały także przez taxy Dobr, zachodzące, ieśliby powszechnego niemiały procentu, od takowych w proporcyą uszczerbku, procent do Skarbu publicznego, *Kommissya Skarbowa* uregulować powinna. Poki iednak Taxatorskie Dekreta w wyrokach swych *in principali* nie zakończą się, „ Procent od takowych Kapitałow iść, i dla niezupełney *quantitatis* Kapitałow wiadomości, wczesne onego (co do Procentu) uregulowanie nastąpować nie ma, lecz po zakończeniu o takowe Summy rozprawy, takowa Procentu zaległość rachuiąc od Raty przyszło Marcowey Skarbowi Publicznemu bonifikowaną przez kredytorow bydź ma. A gdyby komu z Obywatelow na Bankach zagranicznych lokować zdało się swe Summy, Procent iednak wyżey opisany od tychże swych Kapitałow do Skarbu Publicznego wnaszać, y za utaienie Rygorowi (wyż o taieniu Kapitałow wyrażonemu) podlegać powinien będzie. Kiedyby zaś Summy Zagraniczne do kraiu, lub z Korony do *Litwy* wprowadzone były, tedy od takowych Summ, iako do zagranicznego lub Koronnego Aktorstwa należących, a kredytem u Debitora *Litewskiego* znayduiących się, y chociażby u niego procentowanemi były, procent iednak od nich do Skarbu publicznego iść nie ma. Także od summ na Dobrach za kordonem *Rossyiskim evictionaliter ante hanc legem* opisanych, procent płacony do

„ poty być nie ma, do poki „ takowe summy do kraiu „ nie przyidą. Summy też „ Testamentami legowane y „ zapisywane, iako y summy „ na Dobra *non de liquido* wno- „ szone, ponieważ nie są a- „ ktualnym kapitałem, y tyl- „ ko w idealnym walorze u- „ tworżone, płaceniu procen- „ tu do Skarbu publicznego „ podlegać nie maią, summy „ także *Ex--Jezuickie* iako do „ aktorstwa fundu szu *pro publico* Edukacyinego należą- „ ce, iako też summy Oby- „ watelskie na Kahałach dla „ ich zubożenia, przez De- „ kreta likwidacyine y po- „ stanowienia między kredy- „ torami, a tym Debitor- „ stwem, ponieważ procent „ zmnieyszony maią, nazna- „ czonemu teraz do Skarbu „ publicznego płaceniu iedne- „ go procentu podlegać nie „ powinne będą.

Reszta w Suplemencie.

Z ANGLII.

Z Londynu d. 11. Pazdzier: Mamy dwa listy przysłane z *Ameryki*, pierwszy od Generała *Howe* pisany z Obozu pod *Newtown* na *Wyspie Długiey* dnia 3. Wrześnią; drugi od Vice-Admirała *Howe* dany z Okrętu niedaleko Wyspy *Bedlow* w *Nowym Jorku*, dnia 31. Sierpnia. Z tych listow (ktore obszerniey wydamy w krotce) pewną mamy wiadomość, o zwycięstwie woysk naszych nad *Amerykanami* otrzymanym na *Wyspie Długiey*; ktora iuż cała w naszych iest mocy, gdzie wygodnie zimować mogą, tak dla zdrowego tam powietrza, iako y dostateczney obfitości. Liczba *Amerykanow*, zabitych, potopionych, ranionych y w niewolą wziętych, wynosi na 3.300. Między niewolnikami znayduie się Generał Major *Sullivan*, Brygadyerow 2. Pułkownikow 3. Pod-pułkownikow 4. Majorow 3. Kapitanow 18. Leytnantow 43. Chorążych 11. Wzięto też im dział spiżowych 6. żelaznych 26. i wielką amunicyą woienną. Z Naszych zabitych, Officerow 5. Unteroffi cerow i Zołnierzy 56; Ranionych Officerow 12. Unteroffi cerow i Zołnierzy 245; w niewolą wpadli Officer 1. Granadierow 20. Buntownicy zebrali się do *Nowego Yorku*, i chociaż po przegraney, ieszcze tam (iak też listy oznaymuią) śmiało na nas czekaią.

Num: 88.

SUPLEMENT
DO GAZETY WARSZAWSKIEY

w Sobotę dnia 2. Listopada roku 1776.

Reszta Konstytucyi pod tytułem: USTAWA PODATKU XIĘSTWU LITEWSKIEMU.

„ Ażeby zaś Kredytorowie naznaczonego teraz od „ nich Prawem do Skarbu publicznego procentu, na Debi- „ torach swych nie wymagali, i wyższością wymaganych „ procentów, przestępstwa prawu nie czynili, animadwer- „ syą Instygatorom W. X. *Litt:* naznaczaiąc *ex delatione* „ *cujusvis* w dowiedzionym przestępstwie rygór straty „ dziesiątey części Kapitałów naznaczamy: od którego „ ażeby Juryzdykcye (gdzie o to sprawa będzie) nikogo „ nie uwalniały waruiemy, i dla tego choćby kto z Debi- „ torów na płacenie większego nad siedm procentu opisał- „ się, takowa inskrypcya przeciw Prawu zaszła, że *ulla-* „ *tenus* ważyć nie może, postanowienia zatym ninieysze- „ go przeistaczać, ani Kredytorów *à rigore*, i Juryzdykcye „ *à nexu* onego wskazywania uwalniać nie powinna, o- „ strzegamy. O Delatorach zaś w niedowiedzeniu przez „ nich zadawaney komużkolwiek z Kredytorow krzywdy „ Skarbu publicznego, dawnieysze Prawa reassumuiemy.

„ *II.* Ufundowanie mnieyszych Miasteczek *Magde-* „ *burskich:* ponieważ przez bawienie się mieszkańców „ ich nieumieiętnie utrzymywanym rolnictwem, a do „ kupiectwa, handlów i rzemiosł nie zachęconych, długo- „ letnim doświadczeniem zamierzonego Przywileiom „ nie dowodzi skutku, owszem Sądy przez nieumieiętnych „ Radców przeciwnie sprawowane były, a przyznania „ w *Aktach Magdeburskich*, dla różnych szkodliwych przy- „ kładów Prawem 1764. Roku są skassowane, zaczym zo-

,, ſtawiwſzy też *Magdeburye* w Stołecznych Miaſtach i
,, Grodowych, ku wſzelkim Sądów publicznych okoliczno-
,, ściom wyſtarczaiące, i dla wartości tychże Miaſt potrze-
,, bne, iako to: w *Wilnie*, *Lidzie*, *Trokach*, *Kownie*, *Nowo-
,, grodku*, *Wołkowyſku*, *Pińſku*, *Mińſku*, *Mozyrzu*, tudzież
,, w Celnieyſzych Miaſtach naſzych Stołowych, iako to:
,, w *Brześciu* i *Grodnie*, i zupełnieyſzą tych Miaſt w wnę-
,, trznym porządku uregulowania *Kommiſſyom Boni Ordi-
,, nis* od nas naznaczonym, i naznaczyć ſię maiącym po-
,, leciwſzy, wſzyſtkie i wſzelkie inne *Magdeburye* (z o-
,, ſtrzeżeniem przenieſienia ich *Aktów* do Kancellaryow
,, Grodzkich Woiewódzkich i Powiatowych, w których te
,, Miaſteczka leżą) znoſiemy, i prowent z nich do Skar-
,, bu Publicznego naznaczamy; w ten ſposób *Komm: Skarb:*
,, ma nieodwłócznie zeſłać do tychże Miaſteczek Luſtra-
,, cye przez dobranych na to zdolnych Luſtratorów,
,, którzy za inſtrukcyą od *Kommiſſyi Skarbowey* ſobie wy-
,, daną, Prowent każdego Miaſteczka przeyrzą, i grun-
,, ta ich z uwagi dobroci i położenie tak mieſzkańców
,, Miaſteczek, iako Wſi do nich należących, proporcyo-
,, nalnie do wartości otaxowawſzy i dla Mieſzczan zoſta-
,, wiwſzy, dokładna Luſtracyą opiſzą; a coby z gruntów
,, którychby ſami Mieſzkańce bliżſi będąc czynſzowania
,, ich zarabiać nie mogli, pozoſtawało: *præferibilius* Staro-
,, ſtom i uſtronnym Obywatelom *ſine præjudicio* Mieſzczan
,, czynſzować chcącym, w ułożoney taxy daninie, poſtą-
,, pią z Propinacyi, ieśliby ſię należąca do Mieſzczan
,, być okazała, i wſzelkich Przychodów Prowent uregulu-
,, ią, uſtanowia, i opiſzą, i oddzieliwſzy cząſtkę każ-
,, demu Miaſteczkowi do przyzwoitey onego *pro publico*
,, potrzebney reparacyi, intratę każdego Miaſteczka zli-
,, kwidowawſzy, na co roczny do Skarbu Publicznego dwó-
,, ma Ratami wſzelkim Podatkom zwyczayny dochod na-
,, znaczą, i takowe Luſtracye do approbacyi *Kommiſſyi
,, Skarbowey* oddadzą, wedle których Prowent przez Mie-
,, ſzkańców każdego Miaſteczka i Wſi do nich należą-

„ cych, porządkiem w Lustracyach ułożonym, wypłaca-
„ ny być ma. Tak iednak też Lustracye powinności
„ Miasteczek ułożyć i opisać maią, ażeby ciż Miasteczek
„ *Magdeburskich* mieszkańce, nad płacę swych dochodów
„ do Skarbu Publicznego należącą i nad dawne według
„ swych ustaw powinności dla Starostów, do żadnych in-
„ nych przez tychże Starostów pociąganemi nie byli.

Reszta potym.

Z Bagdadu d. 16. Czerwca. Po dobyciu *Bassory* nie mamy nowin z tamtąd, chyba przez iakich zbiegów, ktòrzy mòwią; że *Sader-Kan* ostro się z Obywatelami tego Miasta obchodzi, lubo go z rąk upuszczać nie myśli. *Nezer-Ali-Kan* nic sobie ponieprzyiacielsku nie poczyna: Wiemy tylko, że blisko *Kermencha* we 12,000 ludzi stoi, Wielkorządztwo tameczne sprawuie, a *Kurdystanu* granice w naszey stronie woyskiem osadza. *Od Keser-Ali Kana* przybył tu goniec z podanemi od *Kerim-Kana* do pokoiu punktami następuiącemi: *1mo* *Bassora* na lat kilka w mocy *Persow* zostanie, aby w przesyłaniu woyska na podbicie *Imana*, *Mascaty* za woienny skład służyć mogła. *2do.* Za przywroceniem *Bassory*, *W. Sułtan* Wielkorządstwo *Kurdystańskie* między *Amed* Baszę i *Kalid-Beya* dawnego Baszę, obu do *Persyi* zbiegłych, podzieli. *3tio.* Wsie leżące za *Dialetą* rzeczką z *Kurdańskich* gór do *Tygrysa* wpadaiącą, w mocy *Persów* zostaną ... Przeraziły zrazu te pogłoski obywatelów, ale po złożeniu *Mustafy* Baszy ożyli widząc, iż następca iego dobrze żyie z *Abdullą*, *Kiayą Omer* Baszy, który kilka mil z tąd wyciągnowszy, podeyrzenie nam o znoszeniu się z *Persami* był podał.

Z Wiednia dnia 25. Września. W: Xiąże i W: Xiężna *Toskańscy* dnia 22. Września koło południa z *Neustadt* w drogę do *Włoch* udali się Krolową, Arcy-Xiążęcia *Maxi:* i Arcy-Xiężniezkę *Marią*, pożegnawszy ktorzy tegoż wieczora do *Schönbrun* powròcili. *W Prezburskim* Powiecie ogłoszo no temi dniami zakaz, aby odtąd nikogo, oboiey płci, przed 24 wieku rokiem spełnionym, do Slubów Zakonnych nie przypuszczano

DONIESIENIE Z WARSZAWY DNIA 2. LISTOPADA.

Znayduie ſię u Michała *Grölla* J. K. Mci Kommiſſarza i Bibliopoli Nadwornego w *Marywilu* Nro. 19. pod znakiem Poetow. (1.) Zabawy przyiemne i pożyteczne z rożnych Autorow zebrane Tomu XIV. Część I. 8. *w Warſzawie* 1776. *alla ruſtyca* Złł. 3. gr. 22 $\frac{1}{2}$ (2) Hiſtorya *Indyi Wſchodnich*, ſkrocona 12. *w Wilnie* 776. *alaruſt*. Złł. 1. (3) Hiſtorya *Angielſka* Politico moral s Hippollita z Julią *z Angielſkiego* fol. *alla ruſt*. (4) Peregrynacya do Jeruzalem Ziemie Swiętey, J. P. Mikoł. Kryſt. *Radziwiłła* W. X. *Litt.* Marſzałka. *alla ruſt*. Złł. 3. gr. 15. (5) Kolloander wierny Leonildzie, Hiſtorya Kawalerſka 4. alla ruſt. Złł. 4. (6) Janina zwycięſkich Tryumfow &c. albo życie Jana III. Krola *Polſkiego*, przez Jak. Rubinkowkiego 4. alla ruſt. Złł. 4. (7.) Sukces Swiata, czyli Hiſtorya uniwerſalna krotko napiſana przez X. Gaud: *Pikulſkiego* 4. *alla ruſt*. Złł. 9. (8) Maxymy wyięte z Hiſtoryi Swiętey y Swieckiey, dla uformowania młodego Pana 4. *alla ruſt*. Złł. (9) Acceſſoria ſtatut konſtytucye z *Czaradzkiego*, *Ładowſkiego*, y Suplementu J. O. X. *Załuſkiego* Biſk. *Krak.* zebrane 8. *alla ruſt*. Złł. 4. 15. gr.

P. Baptyſta *Kaſſata* Uprzywileiowany od J. K. Mci i innych w *Europie* Dworów Dantyſta podaie do wiadomości. (1.) Iż oſoby złe ſpruchniałe zęby, lub tylko kawałki w dziąſłach pozoſtałe maiące, których inſi wydobyć nie mogą, do niego ſię udaiące, albo iego do ſiębie wzywaiące, pewną u niego będą mieli pomoc, bo nawet wiele zębow wyimuie bez inſtrumentu. (2.) Czyści i chędozy zęby iako naylepiey, i nowe zęby wſadza. (3.) Ma proſzek mineralny, który czyści zęby i białemi czyni. (4.) Ma *Opiat* od ſzkorbutu i zapalenaı w uſtach, ſmarnią nim dziąſła dwa razy na dzień, to ieſt: rano i w wieczor; poczym wkrótce, naſtępuie ſkutek. czyni zdrowe dziąſła, i ruchaiące ſię zęby utwierdza, i mocnemi czyni. (5.) Ma wodę do uſt, którą w puł godziny po ſmarowaniu *Opiatem*, można wypłukać uſta. woda ta uśmierza zapalenie w uſtach, dziąſła umacnia, uſta czyści, konſerwuie, i zęby utwierdza. (6.) Ma *Spiritus*, którego parę kropli z dłóni w nos pociągnąwſzy, ból zębów i głowy uſtaie, i głowę umacnia. (7.) Ma *Spiritus*, ktorego wlawſzy dwie lub trzy krople na bawełnę i w ząb boleiący włożywſzy, ból uśmierza. (8.) Ma *Spiritus Tinctum de Hiſpanica* zwany, którego wlawſzy kilka kropel w ſzklankę wody, woda zaraz wſzyſtka zbieleie tą wodą ſię myiąc, gubi piegi i inſze kroſty na twarzy, ſprawuie delikatną ſkórę, a wypiwſzy go kilka kropel. ſprawuie czyſty głos. (9.) Ma lekarſtwo na wielkie febry. (10.) Ma plaſter na odciſki i brodawki wſzelkiego gatunku, używa ſię naſtępuiącym ſpoſobem: trzeba nogi włożyć w ciepłą wodę, a iak odciſk zmiękczeie dobrze, oberżnąć go po wierzchu, i połozyć ten plaſtr w wielkości iak ieſt odciſk, lub brodawka. kontynuiąc to przez trzy dni, odciſk lub brodawka zupełnie zginie. (11.) Ma wodę mineralną na piegi i inne kroſty na twarzy, tą wodą myiąc twarz rano i w wieczor. a w puł godziny czyſtą wodą, czyści twarz, czyni ią białą i delikatną. (12.) Ma wodę na czerwone i zapalone oczy, w tey wodzie umoczywſzy pióro i oczy ſmarowawſzy rano i w wieczor nieomylny naſtępuie ſkutek, iako doznano, nietylko w inſzych Kraiach, ale też tu w *Warſzawie*. Ma także wiele lekarſtw, które tu nie ſą ſpecyfikowane.

NB. Stoi na Dunaiu, *w Kamienicy P.* Burſztynowicza, *gdzie wywieſzony ieſt znak* Trzech Zębów, *podle Jatkow Szewſkich.*